

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

3. Emunitas Regis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

ceditur. Nec nobis aliquis detrahendo æstimet in id nova decernere carmina, dum ab antiquitus juxta constitutionem Pontificum per regalem sancti monasteria sanctorum illorum vel cetera in regno nostro sub libertatis privilegium videntur consilere, ita & præsens valeat Deo adjutore constare. Ergo, si quid in villabus, mancipiis, vel reliquis quibuscunque rebus, atque corporibus, aut regio munere aut privatorum aut supra scripti illius, vel à quibuslibet est delegatum, aut deinceps fuerit additum, juxta quod ab illo Pontifice vel ceteris Domini Episcopis ad præfato monasterio, juxta quod eorum continet privilegium, quem nobis præfatus ille procul recentendum, sanctum esse cognovimus, nullus Episcoporum, ut diximus, nec præsens, nec qui fuerint successores, seu Archidiaconi, vel eorum ordinatores, vel quilibet persona, possit quoque ordine de loco ipso auferre, aut aliquam potestatem sibi in ipso monasterio præter quod scriptum est adaptare, vel aliquid quasi per commutationem titulum minuare, aut de ministerij ornamenta vel de offertione in altario inlata abstollere, nec ad ipsum monasterio vel cellulas ejus, nisi tantum pro lucranda oratione, & ipsud, si fuerit, cum voluntate Abbatis vel ejus congregationis, absque dispendio eorum, alter accedere penitus non præsumat; quod facultus secundum delegationem votum vel hujus seriae auctoritatem ad ipsum monasterio absque ullius inquietudine ibidem cuncta proficiant in augmentis, adicentes ut nulli penitus judicum vel cuiilibet hominum licentia sit de rebus præfati monasterij absque voluntate ipsorum servorum Dei in aliquo iniquiter defraudare, aut temerario spiritu suis usibus usurpare; ne, quod primitus est, & Dei iram incurrat & nostram offendam, vel à fisco grave damnum sustineat. Illud nobis pro integra mercede nostra placuit addendo, ut tam quod ex nostra largitate quam delegatione ipsius vel ceterorum aut cuiilibet ibidem est aut fuerit devoluta possessio, quoque tempore, nulla judicaria potestas, nec præsens, nec succidiva, aut causas audiendo, aut aliquid exactando, ibidem non præsumat ingredere, sed sub omni emunitate hoc ipse monasterius vel congregatio sua sibimet omnes fredos conceffos debeat possidere. Et quicquid exinde fiscus noster forsan de eorum homines aut ingenuos aut serviens

tes in eorum agros commandantes vel undecunque poterat sperare, ex indulgentia nostra in luminaribus ipsius sancti loci vel in stipendia servorum Dei, tam nobis in Dei nomine viventibus, quam per tempora succedentibus Regibus, pro meritis compendium debeat cuncta proficere, ut pro æterna salute vel felicitate patriæ seu Regis constantiam delecat ipsis monachis immensam Domini pietatem jugiter implorare. Quem preceptum decretri nostri, Christo in omnibus suffraganti, ut firmior habeatur, & perenniter conservetur, subscriptione manus nostræ infra studiuimus peragrandi.

Emunitate regia.

III. Maximum regni nostri augere credimus munimentum, si beneficia opportuna locis Ecclesiarum, *aut cui volueris dicere*, benivola deliberatione concedimus, ac Domino protegente stabiliter perdurare conscribimus. Igitur noverit sollicita vestra nos ad petitionem apostolico viro Domino illo illius urbis Episcopo talem pro æterna retributione beneficium vissimum induluisse ut in villabus Ecclesie domus illius, quas moderno tempore aut nostro aut cuiuslibet munere habere videtur, vel quas deinceps in jure ipsius sancti loci voluerit divina pietas ampliare, nullus iudex publicus ad causas audiendo aut freda undique exigendum nullo umquam tempore non præsumat ingredere; sed hoc ipse Pontifex, vel successores ejus, propter nomen Domini, sub integrâ emunitate nomine valeant dominare. Statuentes ergo ut neque vos, neque juniores neque successores vestri, nec nulla publica judicaria potestas quoque tempore in villas ubicunque in regno nostro ipsius Ecclesie aut regia aut privatorum largitate conlatas, aut qui in ante fuerint conlaturas, aut ad audiendum altercationes ingredere, aut freda de quilibet causas exigere, nec mansiones aut paratas vel fidejussiones tollere non præsumatis; sed quicquid exinde aut de ingenuis aut de servientibus ceterisque nationibus que sunt infra agros vel fines seu supra terras prædictæ Ecclesie commandantes fiscus aut de freda aut undecunque potuerat sperare, ex nostra indulgentia pro futura salute in luminaribus ipsius Ecclesie per manum agentium eorum proficiat in perpetuum. Et quod nos propter nomen Domini & animæ nostræ remedium seu nostra subsequenti progenie plena devotione indulsimus, nec regalis su-

blimitas nec cuiuslibet judicium sœva cupidas refragare tenter. Et ut præsens auctoritas tam præsentibus quam futuris temporibus inviolata Deo adjutore permaneat, manus nostræ subscriptionibus infra roborare decrevimus.

Confirmatio de emunitate.

IV. Principali quidem clementia cunctorum decet accommodare aure benigna; præcipue qua pro compendio animarum a præcedentibus Regibus parentibus nostris ad loca sanctorum probantur esse indulta, devota debemus mente perpendere, & congrua beneficia, ut mereamur in mercedem esse particeps, non negare, sed robustissimo jure per nostris oraculis confirmare. Igitur apostolicus vir ille, illius civitatis Episcopus, clementiae regni nostri suggestus eò quod ille Rex per suam auctoritatem sua manu subscriptam de villas Ecclesiæ suæ illius, quod ad præsens possidebat, vel quod à Deo timentibus hominibus ibidem inantea delegabatur, integrum emunitatem concessisset ut nullus judex publicus ad causas audiendum, vel feda exigendum, nec mansiones aut paratas faciendum, nec fidejussores tollendum, nec homines ipsius Ecclesiæ de quilibet causas distringendum, nec nullas redhibitiones requirendum, ibidem ingredere non præsumatis; sed sicut ipse beneficius à jam dictis Principibus ad jam dicta Ecclesia fuit indulitus & usque modo conservatus, ita & deinceps per hanc nostram auctoritatem generaliter confirmatum in Dei nomine perenniter maneat inconvulsum; & quicquid exinde sicutus noster poterat sperare, in luminaribus ipsius Ecclesiæ in perpetuum proficiat. Et ut hæc auctoritas tam præsentibus quam futuris temporibus inviolata Deo adjutore possit constare, subitus eam propria manu decrevimus robore.

Præceptum de episcopatu.

V. Ille Rex viro apostolico illo Episcopo. Quamvis nos administrandum gubernandumque rerum statum præcelsis occupationibus regiæ sollicitudinis cura constringat, nihil tamen tam principali quam Principe dignum est ut cum a pastorali paululum aberrat plebs destituta præsidio, pro salute animarum hujusmodi personis locis celsioribus pontificalem propiciat committere dignitatem in quibus maneat duplice sermo, ut populus magistrum, aëtus Christi imitetur discipulus; qui plebem non minus pietate quam fervitate constringat, qui sciat commissa sibi talenta assidue prædicationis sermonibus expolire, & adquisita multiplicataque gre-
gis sui salute, ad ovile dominico nullis mali-
culis sordidato valeat præsentare. Et quia cognovimus sanctæ recordationis Domino illo urbis illius antestite evocatione divina ab hac luce migrasse, de cuius successore sollicitudine congrua una cum Pontificibus vel proceribus nostris pleniū tractantes, decrevimus inlustri viro aut venerabili illo in ipsa urbe pontificalem in Dei nomine committere dignitatem; quem plerunque apud animos nostros & actio probata commendat, & nobilitatis ordo sublimat, ac morum probitas, vel mansuetudinis & prudentiæ honestas exornat. Qua de re statuta præsentibus ordinamus ut cum adunatorum caterva Pontificum, ad quos tamen nostræ serenitatis devotione scripta

A a iiij